

Zdrowie i dobrostan

1/2013

Zdrowie i dobrostan

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
Lublin
ISSN 2300-0732
ISBN 978-83-61495-50-5**

Zdrowie i dobrostan
1/2013

Zdrowie i dobrostan

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
Lublin
ISSN 2300-0732
ISBN 978-83-61495-50-5**

Redaktor naukowy
Krzysztof Turowski

Redaktor techniczny
Wanda Lewicka

Korekta i tłumaczenie
Mark Wheatley

Statystyka
Józef Jasik

Wydawca
Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin

ISSN 2300-0732
ISBN 978-83-61495-50-5

Druk
'WSCHÓD' AG.Ust.
ul. Długa 5,
Lublin

ZDROWIE I DOBROSTAN

Redaktor naukowy:

Prof. dr hab. n. med. Krystyna MARKOCKA-MĄCZKA

Recenzenci:

Prof. dr hab. n. o kult fiz. Henryk DUDA
Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Prof. dr hab. n. med. Teresa Bernadetta KULIK
Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Prof. dr hab. n. biol. Józef TATARCZUK
Uniwersytet Zielonogórski

Lublin, 2013

**NEURO
ENTRUM**

SPIS TREŚCI

- BABIARZ MIROSŁAW ZBIGNIEW, SZUMILAS EWA MAŁGORZATA
Ocena wybranych aspektów zdrowia dzieci w Polsce w perspektywie badań GUS i badań własnych
Evaluation of selected aspects of children's health in Poland GUS studies in perspective and our own experience [Artykuł](#) [Streszczenie](#)
Artykuł zawiera 41473 znaki ze spacjami + grafika
- CICHOŃSKA MAŁGORZATA, MACIĄG DOROTA, ZBOINA BOŻENA, BĄK DANUTA, BOREK MONIKA
Wybrane czynniki ryzyka gruźlicy prątkującej
Chosen risk factors of mycobacterium tuberculosis [Artykuł](#) [Streszczenie](#)
Artykuł zawiera 60528 znaków ze spacjami + grafika
- DYBIŃSKA EWA, PRZYWARA GRZEGORZ
Zachowania wolnoczasowe młodzieży ponadgimnazjalnej wybranych szkół Jasła z uwzględnieniem płci i miejsca zamieszkania
Leisure time behavior among high school population according to the gender and place of residence from selected schools in Jasło, Poland [Artykuł](#) [Streszczenie](#)
Artykuł zawiera 47707 znaków ze spacjami + grafika
- GAWDA PIOTR, SUWAŁA MARTA, GAWDA JOANNA, ROJEWSKI ROBERT
Zaburzenia funkcjonalne stawów skroniowo-żuchwowych; konieczność współpracy specjalistów fizjoterapii i stomatologii
Functional temporomandibular joint disorders, and the need for co-operation between physiotherapy and dentistry professionals [Artykuł](#) [Streszczenie](#)
Artykuł zawiera 20487 znaków ze spacjami + grafika
- HALCZUK IWONA, TYNECKA-TUROWSKA MARTA, REJDAK KONRAD
Padaczka i stwardnienie rozsiane – współistnienie chorób przewlekłych i ich wpływ na jakość życia osoby chorej
Epilepsy and multiple sclerosis - the coexistence of chronic diseases and their impact on patient quality of life [Artykuł](#) [Streszczenie](#)
Artykuł zawiera 30016 znaków ze spacjami
- LESZCZYŃSKA KATARZYNA, LIKOS ANNA, IRZYNIEC TOMASZ, LESZCZYŃSKI GRZEGORZ
Wpływ badań przesiewowych na zmniejszenie śmiertelności z powodu nowotworów jelita grubego
Impact of screening procedures on mortality decline in patients with colorectal cancer [Artykuł](#) [Streszczenie](#)
Artykuł zawiera 33363 znaki ze spacjami
- MROZOWICZ ANETA, GUTY EDYTA
Styl życia a zachowania zdrowotne; poglądy kobiet
Lifestyle and health activities; women's opinions [Artykuł](#) [Streszczenie](#)
Artykuł zawiera 22775 znaków ze spacjami + grafika
- NOWAK-STARZ GRAŻYNA, MARKOWSKA MAŁGORZATA, KRÓL HALINA, ZIĘBA EWA, SZPRINGER MONIKA
Medyczne koncepcje struktury zdrowia, jego ochrony i promocji
Medical concepts of the structure of health, its protection and promotion [Artykuł](#) [Streszczenie](#)
Artykuł zawiera 27836 znaków ze spacjami + grafika

PRZYCHODZKA ELŻBIETA, LORENCOWICZ REGINA, TUROWSKI KRZYSZTOF, JURCZUK-
ANDRZEJCZUK RADOSŁAW

Ból w okresie przed- i pooperacyjnym u pacjentów neurochirurgicznych
Pain in preoperative and postoperative periods in neurosurgical patients
Artykuł zawiera 30616 znaków ze spacjami + grafika

[Artykuł](#) [Streszczenie](#)

RASIŃSKA RENATA, NOWAKOWSKA IWONA

Zachowania zdrowotne położnych a poczucie satysfakcji z życia
Midwives' health behaviours and their sense of satisfaction with life
Artykuł zawiera 26249 znaków ze spacjami

[Artykuł](#) [Streszczenie](#)

OD REDAKTORA

Zdrowie i chorobę człowieka na przestrzeni wieków rozważano w rozmaity sposób. Podstawę do tej interpretacji zawsze stanowiła obowiązująca w danej epoce myśl filozoficzna, wiedza o celu i sensie życia, o istocie człowieczeństwa oraz o jego związkach z otaczającym światem.

Pojęcie dobrostanu (ang. *well-being*) pojawiło się w terminologii naukowej przede wszystkim dzięki rozwojowi psychologii pozytywnej, w której postawiono tezę, iż osiągnięcie sensu i satysfakcji z życia jest możliwe poprzez samo-realizację człowieka. Jednym z elementarnych wyznaczników dobrostanu jest stan zdrowia postrzegany zarówno obiektywnie jak i subiektywnie.

Zdrowie natomiast jest definiowane jako stan dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, ale zdrowie to także zdolność i umiejętność pełnienia ról społecznych, adaptacji do zmian środowiska i radzenia sobie z tymi zmianami. Zdrowie jest wartością dzięki której jednostka może realizować swoje aspiracje i potrzebę osiągnięcia satysfakcji oraz zmieniać środowisko i radzić sobie w nim, jest bogactwem dla społeczeństwa, gwarantującym jego rozwój społeczny i ekonomiczny, a także środkiem do osiągnięcia lepszej jakości życia.

Zdrowie nie jest stanem statycznym. We wszystkich okresach życia należy je chronić, doskonalić, pomnażać, zwiększać jego potencjał oraz przywracać gdy pojawi się choroba. Wzmacnianie potencjału zdrowotnego człowieka powinno zmierzać ku kształtowaniu takiego stylu jego życia, który sprzyjałby harmonijnemu, wielokierunkowemu rozwojowi oraz dobremu samopoczuciu na wszystkich płaszczyznach zdrowia. Proces ten powinien sprzyjać rozwijaniu wiedzy, przekonań, oczekiwań zdrowotnych, psychospołecznych kompetencji oraz umiejętności związanych z dbałością o zdrowie.

Z przytoczonych definicji jasno wynika konieczność promocji zdrowia, profilaktyki, a w przypadku choroby leczenia i rehabilitacji. Zamieszczone w monografii publikacje dotyczą tych zagadnień - od oceny stylu życia, zachowań prozdrowotnych do profilaktyki, aż po medyczne koncepcje ochrony i promocji zdrowia. Zachęcam do lektury!

dr hab. Krystyna Markocka-Mączka
prof. nadzw. Uniwersytetu Medycznego
we Wrocławiu

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin**

**ISSN 2300-0732
ISBN 978-83-61495-50-5**